

Tillstånd och upplysning

Nufarm Nordics AB
Ekbacksvägen 28
SE-168 69 Bromma
Sweden

Ansökan om nöddispens på växtskyddsområdet för Credit Xtreme

1. Beslut

Kemikalieinspektionen beviljar dispens från kravet på produktgodkännande för växtskyddsmedlet Credit Xtreme (registreringsnummer 5602).

Produktnamn	Credit Xtreme
Regnr	5602
Gäller från och med	16 augusti 2023
Gäller till och med	15 oktober 2023

Den som använder Credit Xtreme ska uppfylla de kunskapskrav som gäller för användning av växtskyddsmedel i klass 2 L.

Specificerade användningsvillkor framgår av beslutsbilagan.

2. Beskrivning av ärendet

Vi fick in ansökan om dispens för Credit Xtreme den 10 augusti 2023.

Sökande för Credit Xtreme	Nufarm Nordics AB Ekbacksvägen 28 SE-168 69 Bromma
Typ av dispens	Begränsad och kontrollerad användning vid nödsituation
Produktnamn	Credit Xtreme
Produktens registreringsnummer	5602
Verksamma ämnen	Glyfosat ¹
Funktion	Herbucid
Sökt användningsområde	Mot grönskott och axgroning i odlingar av råg, rågvete, vete, korn och havre. Skörden avses för foderändamål och framställning av etanol för tekniskt bruk.

Livsmedelsverket har gjort en bedömning av resthalter samt risken för konsumenter. Enligt Livsmedelsverkets bedömning så bör användning av Credit Xtreme inte ge upphov till resthalter över de idag gällande EU-gränsvärdena enligt Kommissionens förordning (EU) 293/2013 för glyfosat. Detta gäller både för behandlade grödor och animalieprodukter från djur som utfodrats med behandlade grödor. Ni har fått möjlighet att lämna synpunkter på bedömningen.

2.1 Era motiv till ansökan om dispens

Ni ansöker om dispens för herbiciden Credit Xtreme under perioden 2023-08-15—2023-10-15, på grund av ogynnsamma och oförutsedda väderförhållanden.

Det torra och varma vädret i maj och juni gjorde att vårspannmålen inte bestockade sig och blev gles och kort. I normala fall bestockar sig grödan så att sidoskott och huvudskott mognar av jämnt vid tidpunkt för skörd. När regnet sedan kom i juli ledde det till mycket bestockning, det vill säga att mycket grönskott bildades. Därigenom blir det en ojämn mognad av huvudskott och sidoskott. Det här leder till att grödan inte kan tröskas.

I höstsådd spannmål är problemet i stället att de stora regnmängderna på mogen spannmål gjort att kärnorna börjat gro i axen. Axgroning förekommer nu i alla höstsådda spannmålsslag över hela Sverige. I de västra delarna av landet började dessutom höstsåden lägga sig, när stormen Hans drog in. Där är

¹Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/2364 av den 2 december 2022 om ändring av genomförandeförordning (EU) nr 540/2011 vad gäller förlängning av godkännandeperioden för det verksamma ämnet glyfosat.

det nu stor risk för genomväxning av ogräs, förutom grodda kärnor. Det här leder till att grödan inte kan tröskas.

Vissa odlare har möjlighet att ta skörden som grönfoder till nötkreatur, men om skörden ska användas som foder till grisar eller fjäderfä måste den tröskas, eftersom fodret tillverkas av tröskad kärna. Ni har bedömt att 20 % eller ca 100 000 hektar kan vara i behov av nedvissning med hjälp av glyfosat. Om spannmålen inte går att tröska eller att använda som grönfoder, så blir det en totalförlust för odlaren. Dagsaktuellt pris för foderspannmål är ca 2,20 kr/kg. Det betyder att för varje hektar som inte går att tröska blir det ett intäktsbortfall på mellan ca 7000 och 15 000 kr per hektar, beroende på gröda, område och avkastning.

Det finns inga alternativa sätt att nedvissna grönskott och att avdöda axgroning än genom behandling med glyfosat.

3. Tillämpliga bestämmelser

Ett växtskyddsmedel får endast släppas ut på marknaden och användas om det har produktgodkänts i den berörda medlemsstaten enligt artikel 28 i förordning (EG) nr 1107/2009.² Kemikalieinspektionen får dock i särskilda fall ge dispens från kravet på godkännande och tillåta att ett växtskyddsmedel, under högst 120 dagar, släpps ut på marknaden för begränsad och kontrollerad användning, om en sådan åtgärd framstår som nödvändig på grund av en fara som inte kan avväjas på något annat rimligt sätt. Det framgår av artikel 53 i förordningen.

4. Kemikalieinspektionens bedömning

Förekomsten av stora mängder grönskott och axgroning i spannmål är en fara för livsmedelsproduktionen som vissa år kan uppstå som en följd av exceptionellt väder och är således svårt att värja sig emot.

Kemikalieinspektionen bedömer att den fara för växtproduktionen som utdragen och riklig nederbörd medför under skördetiden för råg, höstrågvete, höstvete, höstkorn, vårvete, vårkorn, havre och vårrågvete inte kan avväjas på något annat rimligt sätt och att det rör sig om ett särskilt fall.

² Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2009 av den 21 oktober 2009 om utsläppande av växtskyddsmedel på marknaden och om upphävande av rådets direktiv 79/117/EEG och 91/414/EEG

4.1 Bedömning av faran

Ni har visat att det ogynnsamma vädret ger upphov till grönskott och axgroning och att det medför en fara för livsmedelsproduktionen, framför allt genom tillgången till foder.

Åtgärden att bevilja dispens framstår därmed som nödvändig.

4.2 Bedömning av alternativ

Kemikalieinspektionen bedömer att ni har visat att faran som beskrivits inte kan avvärijas på något annat rimligt sätt än genom dispens för växtskyddsmedlet Credit Xtreme för användning mot grönskott och axgroning i odlingar av råg, rågvete, vete, korn och havre.

Att ge dispens framstår därför som nödvändigt.

4.3 Bedömning av särskilt fall

Dispens får endast beviljas om det rör sig om ett särskilt fall. Särskilt fall kan anses föreligga vid oförutsedda faror som inte kan avvärijas med alternativa medel eller metoder. Extremvädret under sommaren har inte kunnat förutses, och det finns inga andra metoder eller godkända produkter mot bildning av grönskott och axgroning i odlingar av stråsäd.

Kemikalieinspektionen bedömer att rekvisit för särskilt fall därmed föreligger för användning mot grönskott och axgroning i odlingar av stråsäd.

4.4 Motivering av villkor

4.4.1 Bedömning av hälso- och konsumentrisker

Kemikalieinspektionen bedömer att växtskyddsmedlet kan medföra risker för användare. Som användningsvillkor föreskriver vi att skyddshandskar ska användas vid hantering av produkten.

4.4.2 Bedömning av miljörisker

Kemikalieinspektionen bedömer att växtskyddsmedlet kan medföra risk för växter utanför fältet. Som användningsvillkor föreskriver därför Kemikalieinspektionen att ett anpassat skyddsavstånd ska bestämmas med hjälp av ”Hjälpreda vid bestämning av anpassade skyddsavstånd. Lantbruksspruta med bom”.

Dispensen får användas även om glyfosat eller salter eller estrar av glyfosat använts på samma fält under våren 2023. Användningen enligt dispensen får inte kombineras med andra användningar av glyfosat eller salter eller estrar av glyfosat på samma fält under dispensperioden och resterande kalenderår 2023.

4.4.3 Slutsats

Kemikalieinspektionen bedömer att ni har visat att kraven i artikel 53 i förordning (EG) nr 1107/2009 är uppfyllda mot bakgrund av de skäl som redovisats ovan. Kemikalieinspektionen bifaller därför ansökan om dispens under perioden from 2023-08-16 t o m 2023-10-15 (59 dagar).

Livsmedelsverket bedömer att den sökta användningen av växtskyddsmedlet inte förväntas utgöra någon risk för konsumenter.

Er ansökan om dispens ska därför bifallas med de villkor som framgår av bilagan.

4.5 Årlig redovisning av mängduppgifter

För växtskyddsmedel finns krav på redovisning av överlåten mängd för användning på den svenska marknaden. Kravet omfattar även den som innehaft en dispens.

5. Att överklaga

Ni kan överklaga vårt beslut till mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt, men ni ska skicka överklagandet till Kemikalieinspektionen. Ni kan skicka överklagandet med post eller e-post.

Adress

Kemikalieinspektionen
Box 2
172 13 Sundbyberg

E-postadress

kemi@kemi.se

Vi måste få överklagandet inom tre veckor från den dag då ni tog emot beslutet.

Förklara hur ni vill att beslutet ska ändras och varför. Överklagandet ska dessutom innehålla följande uppgifter:

- Diarienummer och datum för beslutet som överklagas
- namn, företag eller organisation

- personnummer eller organisationsnummer
- postadress och e-postadress
- telefonnummer (hemligt telefonnummer behöver bara lämnas om domstolen begär det)
- om ni har ett ombud ska ni även ange ombudets namn, postadress, e-postadress och telefonnummer.

Vi avgör om överklagandet kommit in i rätt tid och om beslutet ska ändras innan vi skickar det till mark- och miljödomstolen.

6. Beslutande

Beslutet har fattats av